

ת"פ 52074/01/16 - מדינת ישראל נגד זהר בן שלמה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 52074-01-16 מדינת ישראל נ' בן שלמה

בפני
בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

זהר בן שלמה

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד ערן אורי

ב"כ הנאשם עו"ד איתי בן נון

הנאשם בעצמו

גזר דין

הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 וכן בעבירה של ידיעה כוזבת על עבירה, עבירה לפי סעיף 243 רישא לחוק העונשין.

עוד עתרו הצדדים במשותף לעונש מאסר על תנאי וקנס, כאשר הנאשם יבקש לבטל את הרשעתו.

כעולה מעובדות כתב האישום, חן פוקס, הינו הבעלים של רכב מסוג אופנוע ימהה MAX-T (להלן: "הבעלים" ו"הרכב"). ביום 2.6.15, ביצע הבעלים עסקת טרייד אין עם חברת "מוטו מניה" (להלן: "החנות") והשאיר את הרכב במגרש החנות תמורת אופנוע אחר.

בתאריך 17.8.15, הגיע הנאשם לחנות והתעניין ברכישת הרכב. לאחר מספר ימים, בשיחת טלפון, שוב הביע הנאשם התעניינות ברכישת הרכב ונאמר לו כי אם הוא מעוניין שישמרו עבורו את הרכב עליו לשלם מקדמה בסך 39,000 ₪. עוד באותו היום, הגיע הנאשם לחנות ושילם מקדמה במזומן.

בהמשך וביום 24.8.15, הגיע הנאשם ביחד עם חברו, נדאל עבדאללה (להלן: "עבדאללה") לחנות, שילמו

את יתרת הסכום בסך 24,000 ₪ ורכשו את הרכב. באותו מעמד קיבל עבדאללה קסדה אחת בצבע שחור, חבש את הקסדה, הניע את הרכב ונסע מן המקום לבד.

בתאריך 9.9.15, במסגרת חקירת משטרה ביחידה הכלכלית של להב 433 בלוד, בפני החוקר רס"ב ניר אדרי, עשה הנאשם דבר בכוונה להכשיל הליך שיפוטי, באמצעות העלמת ראיות בכך שמסר בהודעתו, כי הוא הגיע לחנות עם אושר ששי (להלן: "אושר") וכי זה האחרון הסיע את הרכב לנתניה בעוד שהוא יודע כי הפרטים שמסר אינם נכונים וכי מי שהגיע אתו לחנות הינו עבדאללה והוא זה שנהג ברכב, כשהוא בלתי מורשה לנהיגה ובזמן פסילה.

בהמשך לאמור לעיל, ביום 9.9.15, בשעות הצהריים או בסמוך לכך, התקשר הנאשם לאושר ששי וניסה להניע אותו למסור הודעת שקר בחקירה משטרתית, בכך שאמר לו שאם המשטרה תתקשר אליו או תפנה אליו שיספר שהוא זה שהוציא את הרכב מהחנות.

טיעוני המאשימה לעונש:

הצדדים הגיעו להסדר טיעון לעניין העונש שייגזר על הנאשם, כאשר המחלוקת היחידה בין הצדדים, הייתה בשאלה האם יש להותיר את הרשעת הנאשם על כנה.

לטענת המאשימה, הנאשם אינו עומד בתנאי הפסיקה לביטול הרשעתו, לא הוכיח כי קיים נזק קונקרטי, הנאשם התבקש להציג אישור עבודה ומסמכים המעידים על תחום עיסוקו הנוכחי ולא הציג כל מסמך ו/או אישור.

זאת ועוד, העבירות בהן הורשע הנאשם, הינן עבירות חמורות, שקשורות לממסד המשפט - דהיינו, מסירת ידיעה כוזבת במהלך חקירה משפטית ולאחריה אף שיבוש הליכי משפט. הנאשם עבר שתי עבירות, שבוצעו בזו אחר זו, על מנת ליצור גרסה אחת שתתיישב עם כמה עדים. מעשיו של הנאשם אינם מצדיקים ביטול הרשעתו.

טיעוני הנאשם לעונש:

לטענת ב"כ הנאשם, חרף העובדה כי הנאשם לא הציג אישורים בפני קצינת המבחן, היא מצאה לנכון להמליץ לבית המשפט להימנע מהרשעתו של הנאשם. נכון אמנם כי אין פגיעה קונקרטית בנאשם, במובן זה שעבודתו תפגע, ואולם, לטענת ב"כ הנאשם, יש להימנע מהרשעת הנאשם, בין היתר בשל גילו של הנאשם (53), העובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות וכי זוהי לו עבירה ראשונה. ב"כ הנאשם הוסיפה כי אין הכרח כי הנאשם יצביע על פגיעה קונקרטית כדי להימנע מהרשעתו. בענייננו, הנאשם הגיש מועמדות להיות נהג משאית בחברה מסוימת והרשעה תפגע באפשרותו לעשות כן.

תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם, בן 53, גרוש ללא ילדים, עובד (נכון למועד הגשת התסקיר-ע.ר.), במנהל עבודה בתחום התברואה.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצבא ושירת שירות צבאי מלא, לאחר שחרורו מהצבא השתלב במעגל התעסוקה ועבד בעבודות שונות.

הנאשם, נעדר הרשעתו קודמות ולא קיימים כנגדו תיקי משטרה נוספים. הנאשם הגיע לשירות המבחן ושיתף פעולה, מסר לשירות המבחן כי ביצע העבירות נשוא הדין על רקע ניהול קשרים שוליים בעבר. במועד ביצוע העבירות נשוא הדין, הגיע עם חברו דאז לרכוש אופנוע וכאשר סיים את הרכישה הנ"ל, חברו לקח את האופנוע ברשותו של ונסע. מסר כי באותו העת ידע כי חברו נוהג בזמן שהינו בפסילה.

מהתסקיר עולה כי במהלך החקירה המשטרתית, לא הבין הנאשם את חומרת התנהגותו, ועל מנת לגונן על חברו, מסר ידיעה כוזבת. הנאשם מבין כיום את חומרת התנהגותו והאסור שבה ומביע צער וחרטה על מעשיו.

שירות המבחן סבור כי התנהלות הנאשם, כפי העולה מכתב האישום היא חריגה ונבעה על רקע שיקול דעת מוטעה והיעדר מודעות להשלכות התנהגותו. שירות המבחן מתרשם מהנאשם כמי שלאורך חייו תפקד באופן תקין, השתלב במסגרות תעסוקה, נעדר עבר פלילי, בעל עמדות ותפיסות פרו חברתיות.

בסיכומי של תסקיר, נמנע שירות המבחן מהעמדת הנאשם בצו מבחן בשל העובדה כי לא התרשם מנזקקות טיפולית. שירות המבחן ממליץ כי ייגזר על הנאשם עונש במסגרת צו של"צ בהיקף 120 שעות. עוד ממליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין וזאת על אף שלא הוצגו אישורים ממשיים על כך כי הרשעה בדין תשליך על עתידו המקצועי בעתיד.

דין והכרעה:

כלל הוא כי מקום שהוכחה אשמתו של אדם בפלילים, יש להרשיעו בדין. כלל זה מעוגן בסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי, הקובע כי "בתום בירור האשמה יחליט בית המשפט [...] על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו".

בית המשפט יפעיל את סמכותו להימנע מהרשעת אדם לאחר שנמצא כי הוא עבר עבירה רק במצבים "חריגים, מיוחדים ויוצאי דופן", כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עצמת הפגיעה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337, (341-342) (להלן: "עניין כתב").

כמו כן, ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי, באמצעותו מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם, במגמה להביא להרתעה אישית והרתעה לרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה שגמול עונשי בצידו (ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ח (4), (869).

החוק אינו קובע את התנאים להימנעות מהרשעה או ביטולה, ולכן שאלה זו מסורה לשיקול דעתו של בית המשפט בהתאם לנתונים המונחים בפניו (עניין כתב לעיל).

כב' השופטת דורנר, קבעה בעניין כתב שני תנאים שבהצטברם ניתן להימנע מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה:

על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם וסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.

השופט לוין הוסיף כי על כפות המאזניים ניצבים שיקולי שיקום אל מול שיקולים של האינטרס הציבורי. עוד קבע כב' השופט לוין כי במסגרת פסק הדין על בית המשפט למנות את השיקולים הבאים:

"א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם...

מנגד, קיימים גם שיקולים שבאינטרס הציבור ששמים את הדגש על חומרת העבירה ונסיבותיה (גורם שגם שירות המבחן אינו מתעלם ממנו) ועל האפקט הציבורי של ההרשעה. הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההפך שומה עליו לשכנע את בית-המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיווידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי."

שאלת השיקום של הנאשם, נלקחת אף היא בחשבון במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו של העבריין יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ע"פ 9090/00 בועז שניידרמן נ. מדינת ישראל).

בענייננו, הנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטית וממשית בעתידו. שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם, וציין כנימוקים להמלצתו את האחריות שנטל על הנאשם על מעשיו, היותו אדם נורמטיבי, ללא קווי אישיות עברייניים, העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי ועוד הוסיף, כי הנאשם הביע חשש כי הרשעה בדין, יכול שתפגע באפשרויות תעסוקה.

ואולם, אין די בפגיעה אפשרית בפוטנציאל תעסוקתי עתידי. הנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטית בתעסוקתו, באם יורשע. הודייתו בביצוע העבירה, גילו והיותו אדם בעל אורח חיים נורמטיבי, אינם יכולים להוות שיקול לעניין זה.

עוד לא מצאתי כי עניינו של הנאשם, נכנס בגדרי אותם "מקרים חריגים" שעל בית המשפט לקחת בחשבון בבואו לבטל הרשעתו של נאשם, אף אם אינו עומד בתנאי הפסיקה. לא אחת נקבע על ידי בית המשפט העליון כי יש להוכיח פגיעה ממשית ועכשווית בעתידו של הנאשם ובשיקומו ואין די בהעלאת אפשרות ערטילאית ועתידית (ע"פ 8528/12 צפורה נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין צפורה").

יתרה מכך, בענייננו, מצאתי כי הימנעות מהרשעתו בדין של הנאשם, תפגע בשיקולי ההרתעה. שמירה על שלטון החוק הוא העומד בבסיס עבירה זו ומדגיש את חומרת העבירה ואת הערכים המוגנים שנפגעים בגינה. אלו מחייבים העדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי של הנאשם.

התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת "כתב" ובהלכת "צפורה" המאוחרת לה, לפיהם ניתן להורות על הימנעות מהרשעה של הנאשם, אינם מתקיימים בענייננו.

לאור האמור לעיל, הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של הנאשם, בשלב הראשון, עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם, נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בשלב השני, על בית המשפט לשקול שיקולים ונסיבות אשר אינן חלק מביצוע העבירה בה הורשע הנאשם.

בענייננו, הערכים החברתיים אשר נפגעו הם תקינות ההליך החקירתי והשיפוטי ופגיעה ביכולתם של המשטרה ובתי המשפט להגיע אל חקר האמת ופגיעה בשלטון החוק.

בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן, מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה משמעותית. הנאשם במסגרת חקירת משטרה ביחידה הכלכלית, מסר הודעה שאיננה נכונה, בכוונה להכשיל הליך שיפוטי וזאת באמצעות העלמת ראיות. ובהמשך, התקשר הנאשם לאחר וניסה להניע אותו למסור הודעת שקר בחקירה המשטרתית.

בחינת מדיניות הענישה הנהוגת, מלמדת כי קיים קושי באיתור מקרים בהם הוגשו כנגד נאשמים בעבירות של שיבוש מהלכי משפט וידיעה כוזבת בלבד. במרבית המקרים מואשמים נאשמים בעבירות אלו, בצמוד לעבירות אחרות. שלא כמו במקרה דנן. ובמקרים אלו, מתחם הענישה נע בין מאסר בפועל, שיכול שירוצה על דרך של עבודות שירות ועד ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל (כך למשל (ע"פ 8721/04 אוחנה נ' מדינת ישראל) - נדחה ערעורו של הנאשם, אשר הורשע בעבירות של זיוף בנסיבות מחמירות ושיבוש הליכי משפט, הנאשם נדון לשנתיים וחצי מאסר בפועל; ת.פ. (ת"א) 10072/03 מדינת ישראל נ' בלומנטל) - הנאשמת הורשעה במתן שוחד בחירות, הדחה בחקירה ושיבוש הליכי חקירה ונדונה ל-8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ת.פ. (נתניה) 6828-04-13 מדינת ישראל נ' גליקסמן) - הנאשם הורשע בשיבוש הליכי משפט וידיעות כוזבות בכך שמסר במשטרה, לבקשתו של אחר, נאשם בתאונה, הודאה כוזבת לפיה הוא אשר נהג ברכב וגרם לתאונת דרכים קטלנית, הנאשם נדון לעונש מאסר של 6 חודשים, לריצוי על דרך של עבודות שירות.

אך כאמור, לא ניתן להשליך מפסקי הדין שהובאו לעיל, למקרה שלפניי, במקרים קרובים למקרה שלפניי, נראה כי מתחם הענישה אכן מתחיל ממאסר על תנאי, כך למשל ברע"פ 153/99 אלגד נ' מדינת ישראל) - נדחתה בקשת רשות ערעור פלילי של נאשם, שוטר במקצועו, אשר הורשע בעבירה של שיבוש מהלכי משפט והדחה בחקירה, הנאשם נדון לעונש מאסר על תנאי; בע"פ 236/88 איזמן נ' מדינת ישראל) הנאשם הורשע בשיבוש הליכי משפט והשמדת ראיה ונדון לעונש מאסר על תנאי; בת.פ. (ירושלים) 7579/08 מדינת ישראל נ' עמאד (בן חסין אבו סרחאן) - הנאשם הורשע בעבירה של שיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת הוא נדון לעונש מאסר על תנאי.

במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק העונשין), נתתי את דעתי לעובדה כי הנאשם הגיע לתחנת המשטרה ומסר ידיעה כוזבת, בודעו שהיא איננה נכונה, ובהמשך אף יצר קשר עם אחר במטרה להניע אותו למסור הודעת שקר בחקירה המשטרתית.

מעשיו של הנאשם עשויים היו להביא לשיבוש ההליך המשפטי ולהתחמקות הנאשם מלתת את הדין על מעשיו. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, כעולה מתסקיר שירות המבחן, הם רצונו לסייע לחברו, אשר נהג באותה עת בפסילה ולהגן עליו והעדר חשיבה על חומרת התנהגותו.

אשר על כן אני קובעת כי מתחם הענישה בענייננו, נע בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל שיכול שירוצה על דרך של עבודות שירות.

בענייננו, הצדדים כאמור, הגיעו להסדר טיעון מוסכם לעניין העונש. העובדה כי ההסדר אינו חורג ממתחם הענישה לקולא או לחומרא, העובדה כי הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום, חסך זמן שיפוטי, נטל אחריות על מעשיו, גילו של הנאשם והיעדר עבר פלילי, יש בהם כדי לקבל את הסדר הטיעון ועל כן אני מוצאת לכבדו.

אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עונש מאסר מותנה של 5 חודשים, והתנאי הוא, שהנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם כן, יעבור בתוך שלוש שנים מהיום, אחת מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.
- ב. קנס כספי בסך ₪ 2,500 או 15 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב - 10 תשלומים שווים ורצופים, שהראשון בהם ביום 10.12.18 והבאים אחריו בכל 10 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים; חילוט, השמדה, השבה לבעלים וזאת על פי החלטת קצין חקירות ממונה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ט חשוון תשע"ט, 07 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.